

ZAPISNIK

sa XLVII sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 26. saziva, održane 28. februara 2019. godine

Sjednica je počela u 10:10 časova.

Predsjedavao je prof. dr Petar Ivanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, Mirsad Murić, mr Sanja Pavićević.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici/e: dr Predrag Sekulić, Marija Čatović, Ana Nikolić, dr Vera Bulatović, dr Strahinja Bulajić i mr Veljko Vasiljević.

Shodno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore sjednici su prisustvovali poslanici/e: Milorad Vuletić, Mihailo Anđušić, Jovanka Laličić.

Pored članova Odbora, u svojstvu predstavnika predlagača, sjednici prisustvovala mr Ivana Vojinović, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu.

Rad sjednice nijesu pratili mediji.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje Zapisnika sa 42. sjednice Odbora -

1. Predlog zakona o industrijskim emisijama;
2. Tekuća pitanja;

*****

Zapisnik sa 42. sjednice usvojen je jednoglasno.

1. Prva tačka dnevnog reda – Predlog zakona o industrijskim emisijama

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović kazao je da Vlada Crne Gore na sjednici od 13. decembra 2018. godine, utvrdila Predlog zakona o industrijskim emisijama. Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su Pavle Radulović, ministar održivog razvoja i turizma i mr Ivana Vojinović, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu.

Ivana Vojinović, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu dala je uvodne napomene o Predlogu zakona o industrijskim emisijama. Navela je da je osnovni razlog izrade Predloga zakona o industrijskim emisijama prenošenje vrlo složene i kompleksne Direktive o industrijskim emisijama koja reguliše pitanje kontrole emisije zagađujućih materija iz industrijskih postrojenja. Pored Predloga zakona, to se namjerava ostvariti i nizom podzakonskih akata koji će se donijeti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Pojasnila je da je Direktiva o industrijskim emisijama koja je transponovana ovim Predlogom zakona na nivou Evropske unije zamjenila i nadogradila sedam ranije važećih direktiva iz oblasti kontrole industrijskog zagađenja, uključujući i Direktivu o integrisanom sprečavanju i kontroli

industrijskog zagađenja. Istakla je da se Predlogom zakona uređuju mjere za sprečavanje i kontrolu emisija koje nastaju iz industrijskih postrojenja a koje mogu imati negativan uticaj na životnu sredinu, materijalna dobra i zdravlje ljudi. U skladu sa rješenjima iz Predloga zakona, postrojenja mogu otpočeti obavljanje svoje aktivnosti isključivo uz posjedovanje integrisane dozvole za rad i te aktivnosti se moraju obavljati u skladu sa uslovima koji su propisani u dozvoli. Prilikom izdavanja dozvole mora se uzeti u obzir cjelokupan efekat rada nekog postrojenja na sve segmente životne sredine kako bi se osigurao visok stepen zaštite životne sredine. Postupak izdavanja integrisane dozvole isključivo vodi Agencija za zaštitu prirode i životne sredine. Navela je da se ovim Predlogom zakona posebno jača uloga javnosti u procesu donošenja odluka i sistematskog obavještanja, što znači da je od samog otpočinjanja postupka izdavanja integrisane dozvole, nadležni organ u obavezi da obavještava zainteresovane organizacije i učini dostupnom traženu informaciju. Takođe, ako rad postrojenja može imati negativan uticaj na životnu sredinu susjedne države ili ukoliko to susjedna država zahtijeva, u obavezi je da, nadležno ministarstvo u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom, na bazi principa reciprociteta učini dostupnom svu relevantnu dokumentaciju vezanu za izdavanje integrisane dozvole. Ističe da su postrojenja kojima je do stupanja na snagu ovog zakona izdata integrisana dozvola za rad, shodno važećem zakonskom rješenju, u obavezi da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoj rad sa odredbama ovog Zakona. Predlogom zakona razrađene su odredbe koje se odnose na velika i srednja postrojenja za sagorijevanje goriva, postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje otpada, upotreba organskih rastvarača kao i propisane obaveze operatera postojećih velikih postrojenja za sagorijevanje goriva. Takođe, sistem inspekcijskog nadzora je preciznije definisan, obavlja se sprovođenje zajedničkog industrijskog nadzora, definisana je obaveza da svi izvještaji o inspekcijskom nadzoru budu dostupni na internet stranici Uprave za inspekcijske poslove čime će cjelokupna javnost biti informisana o radu inspekcijskog organa. Upoznala je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine, da je Predlog zakona dobio pozitivno mišljenje Evropske komisije i ukazala na obavljene konsultacije sa Privrednom komorom, koja je dala pozitivno i ohrabrujuće mišljenje ovom zakonskom rješenju, uprkos tome što se njime propisuju novi i strogi uslovi poslovanja za privredne subjekte, i nove standarde zaštite životne sredine kojima se moraju prilagođavati. Kad je riječ o finansijskoj procjeni uticaja sprovođenja ovog zakona, ističe da se očekuju velika ulaganja privrednih subjekata iz oblasti energetike i industrije.

Poslanik Mirsad Murić u svom obraćanju pohvalio je Predlog zakona, da je tehnički i metodološki urađen dobro. Kao posebno važno istakao je visoka finansijska sredstva privrednih subjekata potrebna za primjenu Zakona. Ističe da se ovim Zakonom privrednici obavezuju da staru tehnologiju zamjene novom koja ne zagađuje životnu sredinu. Posebno je pohvalio remedijaciju, da je zakonom propisano da su sva preduzeća dužna da kada prestanu sa radom stanje životne sredine dovedu u prvobitno stanje. Takođe, ukazao je na član koji se odnosi na granične vrijednosti štetnih materija koje se mogu pomjerati, odnosno da privredni subjekti mogu izaći iz granične vrijednosti emisije štetnih gasova iz postrojenja.

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović, podsjetio je na raspravu oko Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu i tadašnju sugestiju Odbora da se izraz "postojeće stanje" zamijeni terminom "početno (nulto) stanje". Tom prilikom zatraženo je objašnjenje od strane stručnih lica i resornog ministarstva koje je od ova dva termina prilagodljivije. Odgovor resornog ministarstva bio je da treba da ostane izraz "postojeće stanje". S tim u vezi, ističe da sada postoje dva zakona, da se u jednom koristi izraz "početno (nulto) stanje" a u drugom "postojeće stanje", te da je potrebno terminološki uskladiti navedene izraze kako se ne bi ostavljao prostor za različito tumačenje odredaba navedenih zakona. Zamolio je da predstavnica predlagača zakona obavi dodatne konsultacije sa predstavnicima Ministarstva i obavijesti Odbor koji izraz konačno predlažu. Osvrnuo se na član 5 Predloga zakona koji se odnosi na definiciju izraza "fugitivne emisije". Upoređujući direktivu Evropske unije koja je referentna za ovu definiciju, na engleskom i hrvatskom jeziku, primijetio je razlika u odnosu na definiciju iz Predloga zakona i sugerisao da se razmotri korekcija sa ciljem postizanja usklađenosti sa direktivom Evropske unije. Sljedeća napomena se odnosila na član 54, stav 2, Predloga zakona i graničnu vrijednost fugitivnih emisija iz postrojenja koje se mogu prekoračiti ako se ne ugrožava zdravlje ljudi ili životna sredina. Postavio je pitanje da li se radi o procjeni koja nije jasno definisana, jer bi se u tom slučaju stvorili problemi privrednicima, i predložio da se odredba precizira. Istakao je potrebu terminološkog usaglašavanja termina "kiselina" i "kisjelina" u skladu sa pravilima

hemijske struke. Ukazao je i na potrebu preciziranja kaznenih odredaba iz člana 69, stav 1, tačke 15 i 16 sa materijalnim odredbama člana 35, stav 1 i stav 2.

Predstavnic predlagača je navela da je potrebno da obavi dodatne konsultacije, nakon čega je predsjednik Odbora predložio je da potrebe preciziranja pojedinih normi izjašnjavanje o Predlogu zakona odgodi za neku od narednih sjednica.

****

2. Druga tačka dnevnog reda – Tekuća pitanja

Predsjednik Odbora, upoznao je da se sa članicama Odbora, poslanicama Anom Nikolić i Sanjom Pavićević, i poslanikom Mirsadom Murićem, sastao dana 22. februara 2019. godine, sa predsjednikom Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i prehranu Parlamenta Republike Slovenije, gđinom Francom Breznikom. Upoznao je da su na sastanku razmotrena pitanja buduće saradnje u oblasti ruralnog i eko-turizma, proizvodnje organske hrane, upravljanja šumama u zaštićenim područjima i područjima NATURA 2000. Razgovarano je o planiranoj studijskoj posjeti Parlamentu Republike Slovenije, koja bi se mogla realizovati u drugom kvartalu 2019. godine, tokom koje bi se Odbor upoznao i sa radom drugih odbora koji su nadležni za ostale oblasti iz nadležnosti Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje. Predložena je saradnja u oblasti turizma i životne sredine, imajući u vidu turistički potencijal Crne Gore i da je nedavno otvoreno pregovaračko poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promjene. Istaknuta je i važnosti saradnje u oblasti prostornog planiranja, u dijelu koji se odnosi na pitanje korišćenje prostora kao neobnovljivog resursa i ulozi Parlamenta u donošenju Prostornog plana države.

Predsjednik Odbora je upoznao članove da je Sekretarka Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i prehranu Parlamenta Republike Slovenije, gđa Dragana Čuljković, dostavila je predlog termina u kojima je moguće realizovati studijsku posjetu, imajući u vidu da Parlament Slovenije ima godišnji kalendar zasijedanja. Predloženi termini su: april u sedmici od 8-12, maj od 13-17 ili 29-31 i jun od 10-14 ili 26-28. Upoznao je da je shodno Pravilniku o međunarodnoj saradnji Parlamenta Republike Slovenije moguće realizovati dva noćenja, a da Delegaciju mogu činiti pet članova delegacije i to: četiri poslanika i sekretar Odbora. S tim u vezi, pozvao je članove Odbora da odaberu neki od predloženih termina i dostave svoje biografije sekretarki Odbora kako bi se otpočelo sa neophodnom procedurom. Podsjetio je da su za razgovore tokom posjete predložene sljedeće teme:

- Ruralni i eko-turizam, iskustva i koristi;
- Iskustva donošenja Prostornog plana države – sastanci sa nadležnim Odborom;
- Iskustva u pregovorima (Poglavlje 27), uspostavljanje eko-mreže NATURA 2000 i uticaj na druge sektore;

Predsjednik Odbora, prof. dr Petar Ivanović upoznao je članove Odbora da je iz kabineta predsjednika Skupštine Crne Gore Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje proslijeđen poziv za učešće na Šestoj dunavskoj parlamentarnoj konferenciji koja će se održati u Bukureštu 21. marta 2019. godine. Za predstavnike koji će učestvovati u radu Konferencije predložio je poslanicu mr Sanju Pavićević i poslanika Mirsada Murića. Ispred Sekretarijata Odbora predložio je sekretarku Odbora mr Milenu Kapu.

*****

Sjednica je zaključena u 10:40 časova.

SEKRETARKA ODBORA

mr Milena Kapa

PREDSJEDNIK ODBORA

Prof. dr Petar Ivanović